

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Judecător: A. Arhip
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Minciuna, L. Popova, V. Mihaila

dosarul nr. 3ra-1009/17

Î N C H E I E R E

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ilieș Angela împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea efectuării recalculării sumelor indemnizației de maternitate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău 28 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 martie 2017 prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La data de 31 octombrie 2016, Ilieș Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea efectuării recalculării sumelor indemnizației de maternitate.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că începând cu data de 01 aprilie 2013 a fost angajată în cadrul Cabinetului Avocatului „Mihail Durnescu”, în luna iulie 2016 și-a valorificat dreptul cu privire la concediul de maternitate, iar la data de 12 septembrie 2016 a născut un copil - fiica Ilieș Adelina.

Drept urmare, în conformitate cu prevederile legislației din domeniul asigurărilor sociale, s-a adresat cu o cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, solicitând acordarea indemnizației de maternitate.

La momentul depunerii cererilor privind stabilirea indemnizațiilor, registratorul de la CTAS sect. Buiucani i-a adus la cunoștință faptul că, indemnizațiile vor fi calculate și transferate la contul bancar sau la oficiul poștal din raza teritorială unde își are viza de reședință, în prima jumătate a lunii următoare.

Însă, verificând contul bancar, precum și la sediul oficiului poștal a constatat că, CTAS sect. Buiucani i-a transferat parțial indemnizația de maternitate doar în limita sumei de 20 516 lei, în condițiile în care indemnizația de maternitate trebuia să constituie circa 42 000 lei având în vedere faptul că, salariul lunar este de 10 000 lei.

Menționează reclamanta că în vederea stabilirii calculului indemnizației, s-a adresat către CTAS sect. Buiucani care i-a comunicat că, indemnizația de maternitate i-a fost stabilită doar în raport cu șase luni din perioada de activitate, or pentru cealaltă perioadă calcularea ține de competența CNAS.

Astfel, la data de 19 august 2016 s-a adresat la CNAS cu petiția nr. 1-1056 solicitând achitarea integrală a indemnizației de maternitate, iar prin răspunsul din 14 septembrie 2016, CNAS a respins solicitarea privind recalcularea și achitarea în totalitate a indemnizației de maternitate, făcând trimitere la Codul muncii, însă fără a specifica o normă exactă din această lege.

Ulterior, CNAS preluând dosarul de la CTAS a refuzat recalcularea și achitarea integrală a indemnizației invocând că angajatorul nu a prezentat declarația Rev-5 în care să fie reflectat venitul asigurat realizat, fapt ce contravine însăși răspunsului CNAS nr. I-1056/16 din 14 septembrie 2016, în care este menționată că în urma examinării informației din extrasul din contul personal CTAS Buiucani a depistat că „la data de 17 august 2016, Cabinetul Avocatului „Mihail Durnescu” a introdus declarația persoanei asigurate Rev-5 prin care a fost reflectat venitul asigurat realizat de DVS în perioada iulie-decembrie 2015”.

Consideră reclamanta că CNAS al RM și CTAS sect. Buiucani au interpretat eronat prevederile legislației în domeniul asigurărilor sociale și a legislației muncii, neluând în considerație circumstanțele de fapt și de drept relevate în adresările depuse, or acestea nu au competența de a constata încălcări din Codul muncii, cererea prealabilă nefiind de fapt examinată.

Solicită Ilieș Angela admiterea acțiunii, anularea scrisorii nr. 1-1056 din 14 octombrie 2016, și deciziei privind refuzul calculării indemnizației de maternitate conform contribuțiilor reale efectuate pe parcursul activității de muncă și obligarea pârâtului să examineze cererea privind achitarea indemnizației de maternitate obținute conform certificatului de salariu emis de Cabinetul Avocatului „Mihail Durnescu”, cu efectuarea recalculării indemnizației de maternitate pe întreaga perioadă de transfer a sumelor cuvenite la adresa oficiului poștal din raza teritorială în care își are reședința.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, (sediul Centru) din 15 martie 2017 acțiunea a fost admisă integral, fiind recunoscut ca neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1-1056/16 din 14 septembrie 2016 în recalcularea indemnizației de maternitate determinată Angelei Ilieș prin decizia privind stabilirea indemnizației de maternitate nr. 2016/93/1/29892 din 29 iulie 2016 și obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite Angelei Ilieș indemnizația de maternitate determinată prin decizia privind stabilirea indemnizației de maternitate nr. 2016/93/1/29892 din 29 iulie 2016 cu includerea venitului realizat de către Ilieș Angela în calitatea sa de angajat al Cabinetului Avocatului „Mihail Durnescu” în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii acordării concediului de maternitate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 21 iulie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârii primei instanțe și le consideră neîntemeiate, deoarece la examinarea cauzei instanțele ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului, au aplicat și eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele prezentate de CNAS în susținerea poziției sale.

Menționează că în cadrul examinării cauzei instanțele au lăsat fără apreciere faptul că conform informației din extrasul de cont în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii acordării concediului de maternitate, Ilieș Angela, fiind angajată a Cabinetului Avocatului „Mihail Durnescu” a realizat venit asigurat doar în lunile ianuarie-iunie 2016, respectiv la data de 29 iulie 2016, indemnizația de maternitate a fost stabilită de CTAS Buiucani, reieșind din venitul asigurat declarat la data stabilirii indemnizației.

Pe când, Cabinetul Avocatului „Mihail Durnescu” a introdus declarația persoanei asigurate Rev-5 prin care a fost reflectat venitul asigurat realizat de către Ilieș Angela în perioada iulie-decembrie 2015 la data de 17 august 2016.

Relatează recurentul că modificările operate de către angajatorul reclamantei în Registrul de Stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale au fost efectuate după stabilirea indemnizației de maternitate, iar potrivit prevederilor pct. 89 al Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului ne. 108 din 03 februarie 2005, indemnizația de maternitate stabilită în conformitate cu prezentul Regulament nu se recalculează cu excepția cazurilor de modificare a legislației privind modul de salarizare și în baza hotărârii judecătorești or, insistă recurentul că indemnizația de maternitate Angelei Ilieș a fost stabilită în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului menționat.

Totodată, cu referire la prevederile codului muncii, susține recurentul că la caz, declarația persoanei asigurate a fost prezentată repetat cu rea credință de către angajatorul intimatului, în scopul majorării cuantumului indemnizației de maternitate al ultimei de la 20 516 lei până la 342 000 lei, ceea ce va duce la prejudicierea bugetului asigurărilor sociale de stat.

În context, afirmă că instanțele ierarhic inferioare nu au dat apreciere probelor anexate la dosar de către CNAS, au examinat cauza superficial fără a verifica motivul schimbării declarației persoanei asigurate prezentate deja autorității publice și nu au emis o decizie legală și motivată.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul Casa Națională de Asigurări

Social a RM s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 iulie 2017, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017, în termen.

La data de 29 septembrie 2017, Ilieș Angela a depus referință asupra recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, invocând că motivele aduse în cererea de recurs sunt declarative și fără a fi aduse în fața instanței de fond și instanței de apel, din care motiv urmează a fi declarate inadmisibile.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Este de menționat că, argumentele invocate în recursul declarate se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către

instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva